

राष्ट्रीय कृषि विकास योजने अंतर्गत
विद्युतचलित कडबाकुट्टी यंत्रांचे
वितरण करणे या प्रकल्पास
प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्र. राकृवि-२०१५/प्र.क्र.२५९/पदुम-४,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०००३२.
दिनांक : २६ मे, २०१६.

वाचा -

१. राकृवियो कक्ष यांचे पत्र क्र.राकृवि-०२१६/प्र.क्र. १६/राकृवियो कक्ष, दि. ०९.०५.२०१६ अन्वये दि. १३.०४.२०१६ रोजी पार पडलेल्या ११ व्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
२. आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे कार्यालयीन पत्र क्र. वैवि/ब-९(३)/३१८१-८२/२०१६/पसं-१४, पुणे-७, दि. १४.०५.२०१६.

प्रस्तावना :

राज्यात उद्भवलेल्या टंचाई परिस्थितीच्या अनुषंगाने वाळलेल्या व हिरव्या वैरणीचे वाया जाण्याचे प्रमाण कमी करून वैरणीची उपलब्धता जवळपास २० ते ३० टक्क्यापर्यंत वाढविण्यासाठी राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत २ एचपी क्षमतेच्या विद्युतचलित कडबाकुट्टी यंत्रांचा ५० टक्के राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत अनुदान व उर्वरीत ५० टक्के लाभार्थी हिस्सा या तत्वावर संयंत्रांचा पुरवठा करण्याच्या प्रकल्पास दि. १३.०४.२०१४ रोजी पार पडलेल्या २१ व्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या बैठकीमध्ये मंजूरी प्रदान करण्यात आलेली आहे. सदर प्रकल्प राबविण्यासाठी खालीलप्रमाणे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत ५० टक्के अनुदानावर २ एचपी क्षमतेच्या विद्युतचलित कडबाकुट्टी यंत्रांचा पुरवठा करणे या प्रकल्पास याद्वारे प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करण्यात येत आहे. तसेच, सदर प्रकल्पांतर्गत रु. २४११.०० लक्ष एवढ्या खर्चास वित्तीय मंजूरी देखील प्रदान करण्यात येत आहे. सदरचा प्रकल्प सन २०१६-१७ या कालावधीत राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीने मंजूरी प्रदान केल्यानुसार व उपलब्ध होणाऱ्या निधीच्या अधिन राहून राबविण्यात यावा.

प्रकल्पाचे आर्थिक निकष :-

या प्रकल्पांतर्गत मंजूर केलेल्या निधीचा विहित शासकीय कार्यप्रणालीचा अवलंब करून निवडलेल्या लाभार्थ्यांना ५० टक्के अनुदानावर विद्युतचलित कडबाकुट्टी यंत्रांचा पुरवठा करण्यात यावा. केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय पशुधन अभियानांतर्गत केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार सदर प्रकल्पांतर्गत पुरवठा करावयाच्या प्रति विद्युतचलित कडबाकुट्टी यंत्रासाठीच्या ५० टक्के अनुदानाची मर्यादा रु. १०,०००/- पेक्षा जास्त असू नये. तसेच, सदरचे कडबाकुट्टी यंत्र भारतीय मानक संस्थेच्या प्रमानकानुसार असावे.

लाभार्थीची निवड :-

राज्यातील मुंबई व मुंबई उपनगर हे दोन जिल्हे वगळून इतर सर्व जिल्ह्यांमधील लाभार्थ्यांची निवड संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त यांच्यामार्फत करण्यात यावी. लाभार्थ्यांची निवड करताना त्यामध्ये ३० टक्के महिला लाभार्थ्यांचा व ३ टक्के अपंग लाभार्थ्यांचा समावेश होईल, असे पहावे. तसेच, केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार आवश्यक तो निधी अनुसूचित जाती व जमातीच्या लाभार्थ्यांसाठी खर्ची पडेल असे देखील पहावे.

केंद्र पुरस्कृत वैरण व पशुखाद्य कार्यक्रम तसेच, राष्ट्रीय पशुधन अभियानांतर्गत ज्या लाभार्थ्यांना यापूर्वी विद्युतचलित कडबाकुट्टी यंत्रांचा पुरवठा करण्यात आलेला आहे. अशा लाभार्थ्यांना या प्रकल्पामधून लाभ देता येणार नाही.

जिल्हा स्तरावर संबंधित जिल्हा पशुसंवर्धन उपायुक्त हे या प्रकल्पाचे अंमलबजावणी अधिकारी राहतील. सदर योजनेचे संनियंत्रण विभागीय स्तरावर संबंधित प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन व राज्यस्तरावर आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे करतील.

सदरच्या प्रकल्पास आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी तांत्रिक मंजूरी प्रदान करावी.

हा प्रकल्प राबवून झाल्यानंतर आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी प्रकल्पाची फलनिश्पती त्यांच्या अभिप्रायासह शासनास सादर करावी.

या प्रकल्पांतर्गत उपलब्ध झालेला निधी व त्याचा विनियोग याबाबतचा हिशोब स्वतंत्रपणे विहित लेखापध्दतीनुसार ठेवण्यात यावा. तसेच, मंजूर व उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी विहित कालमर्यादेत १००% खर्ची करून, त्याबाबतचे विहित प्रपत्रातील उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त पशुसंवर्धन यांनी शासनास सादर करावे.

सदरचा प्रकल्प राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या दि. १३.०४.२०१६ रोजीच्या बैठकीतील निर्णय व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना तसेच, केंद्र शासनाने राष्ट्रीय पशुधन अभियानाच्या अंमलबजावणीकरिता निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सुचना विचारात घेवून राबविण्यात यावा.

या प्रकल्पाचा समावेश संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा कृषि आराखड्यात (C-DAP) करण्यात येवून तसे, राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष यांना तसेच, या कार्यासनास कळविण्यात यावे.

केंद्र शासनाने विकसित केलेल्या RDMIS या प्रणालीवर या प्रकल्पाची माहिती भरण्यात यावी. तसेच, प्रकल्पाच्या आर्थिक खर्चाचा आणि भौतिक साध्याचा मासिक प्रगती अहवाल नियमितपणे शासनास सादर करावा.

प्रकल्प राबविताना त्याची अंमलबजावणी, संनियंत्रण आणि मुल्यमापन करणे याबाबत आवश्यक तो समन्वय अंमलबजावणी यंत्रणांनी आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याशी ठेवावा.

या प्रकल्पाच्या यशस्वी अंमलबजावणीकरिता आवश्यक त्या मार्गदर्शक सूचना आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी त्यांच्या स्तरावरून निर्गमित कराव्यात.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०१६०५२६१५३९३९८३०१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आलेला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशान्वये व नावाने,

(श. मा. साठे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) अपर मुख्य सचिव, (कृषि व पणन), कृषि व पदुम विभाग मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २) आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, औंध, पुणे-०७ (५ प्रती).
- ३) आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे.
- ४) उपसचिव (राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ३२.
- ५) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षण), मुंबई / नागपूर.
- ६) प्रादेशिक सहआयुक्त पशुसंवर्धन (सर्व).
- ७) जिल्हा पशुसंवर्धन उपआयुक्त (सर्व).
- ८) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व).
- ९) कक्ष अधिकारी, राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १०) निवड नस्ती पदुम-४.